

Asia: VN/16222/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi aluevalvontalain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Aluevalvontalain 12 §:n mukaisessa merenmittaustoimintaan myönnettävässä luvassa lupaviranomaisena toimiva pääesikunta ottaa käytännössä kantaa muodostettavan aineiston salassapitoon ja turvallisuusluokitteluun (ks. pääesikunnan päätös AR9795, dnro 5557/15.05.00/2021). Väylävirasto toteaa, ettei aluevalvontalaissa ole säännöksiä aineiston salassapidosta, vaan salassapito perustuu viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 24 §:n 1 momentin 10 kohtaan. Väylävirasto katsoo, että aluevalvontalaissa olisi salassapidon osalta hyvä selkeyttää lain suhdetta julkisuuslakiin esimerkiksi informatiivisella viitauksella julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 10 kohtaan. Tällä hetkellä pääesikunta voi aluevalvontalain 19 §:n 3 momentin perusteella rajoittaa tallenteiden julkaisemista tai kieltää sen, jos materiaaliin sisältyy maanpuolustuksen kannalta tärkeää tietoa, jonka julkistaminen voisi vahingoittaa tai vaarantaa maanpuolustuksen etua. Väylävirasto huomauttaa, ettei tallenteiden julkaiseminen ole sama asia kuin asiakirjan julkisuus, vaikka käytännössä julkaisemista koskevaan kieltoon tai rajoitukseen sisältynee myös pääesikunnan näkemys tallenteiden salassa pidettävyydestä.

Väylävirasto toteaa lisäksi, että soveltamiskäytännössä on ilmennyt jossain määrin epäselvyyttä niistä edellytyksistä, joiden nojalla viranomaiset voivat luovuttaa hallussaan olevia merenmittausaineistoja eteenpäin toisille viranomaisille tai esimerkiksi palveluntuottajilleen. Kun kyse on aluevalvontalain 12 tai 15 §:n mukaisesti muodostetuista merenmittausaineistoista, Väylävirasto katsoo, että niiden antamisesta päättää julkisuuslain 14 §:n mukaisesti se viranomainen, jonka hallussa kyseiset aineistot ovat. Jos kyse on salassa pidettävän ja mahdollisesti myös turvallisuusluokitellun aineiston antamisesta, kyseisen viranomaisen on tällöin ennakolta varmistuttava siitä, että tietojen suojaamisesta huolehditaan julkisuuslain 26 §:n 3 momentin ja asiakirjojen turvallisuusluokittelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (1101/2019) 6 §:n mukaisesti. Väylävirasto korostaakin, että 19 §:n 3 momenttiin ehdotettu lisäys lupaviranomaisen oikeudesta hakea luvanhakijasta yritysturvallisuusselvitystä koskee sanamuotonsa mukaisesti vain

luvan hakuvaihetta. Kun kyse on olemassa olevista, jo aiemmin muodostetuista aineistoista, niiden tietoturvallisen käsittelyn varmistamisesta vastaa mahdollisessa luovutustilanteessa em. tavoin se viranomaisen, jonka hallussa merenmittausaineistot ovat. Lisäksi Väylävirasto toteaa, että osalle mittauskonsulteista saattaa jo entuudestaan olla tehtynä yritysturvallisuus selvitys. Väylävirasto myös toteaa, että toimintatapoja on kehitetty hyvässä yhteistyössä pääesikunnan kanssa.

Kuistio Laura

Särkkä Ella
Väylävirasto